

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

КОНСТРУКЦІЇ БУДІВЕЛЬНІ СТАЛІВІ

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ (МАРКИ)

ДСТУ Б В.2.6-177:2011

Київ
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального
господарства України
2012

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Товариство з обмеженою відповідальністю "Український інститут сталевих конструкцій імені В.М.Шимановського" (ТОВ "Укрінсталькон ім. В.М.Шимановського")

РОЗРОБНИКИ: **В. Адріанов**; **І. Волков**; **В. Гордєєв**, д-р техн. наук; **А. Гром** (науковий керівник) канд. техн. наук; **А. Собко**; **О. Шимановський**, д-р техн. наук

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ:

наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.12.2011 р. № 445, чинний з 01.10.2012 р.

3 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ (зі скасуванням в Україні ГОСТ 26047-83)

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

КОНСТРУКЦІЇ БУДІВЕЛЬНІ СТАЛЕВІ УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ (МАРКИ)

КОНСТРУКЦИИ СТРОИТЕЛЬНЫЕ СТАЛЬНЫЕ
УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ (МАРКИ)

BUILDING STEEL
STRUCTURES SIMBOLS (VARKS)

Чинний від **2012-10-01**

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт установлює вимоги щодо надання умовних позначень (марок) будівельним сталевим конструкціям (елементам) та виробам для їх ідентифікації в процесі проектування, виготовлення, при розробленні нормативних документів (НД), а також при маркуванні виготовлених конструкцій і виробів.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

ДСТУ 1.3:2004 Національна система стандартизації. Правила побудови, викладення, оформлення, погодження, прийняття та позначення технічних умов

ДСТУ Б А.2.4-43:2009 Система проектної документації для будівництва. Правила виконання проектної та робочої документації металевих конструкцій (ГОСТ 21.502-2007, MOD)

ГОСТ 2.114-95 Единая система конструкторской документации. Технические условия (Єдина система конструкторської документації. Технічні умови)

3 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1 Загальні правила виконання графічної та текстової документації встановлені в ДСТУ Б А.2.4-43, ДСТУ 1.3, ГОСТ 2.114-95.

3.2 Позначення (марку) необхідно складати із літер і цифр, відокремлених дефісом, що підкреслюють основні характерні особливості конструкцій (елементів) і виробів.

Характерні особливості в літерно-цифровому позначенні відокремлюються крапкою, параметри знаком "х".

3.3 Для позначення (маркування) необхідно застосовувати літери з української абетки та арабські цифри.

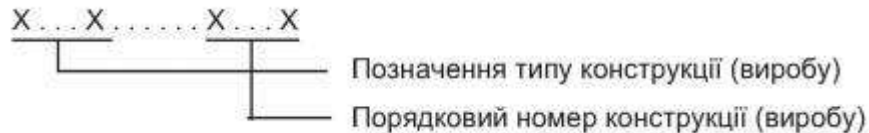
Марка повинна друкуватись (наноситись) одним рядком без переносу на другий.

4 ПОБУДОВА МАРОК

4.1 Побудова марок здійснюється окремо:

- для конструкцій і виробів конкретних об'єктів у робочих кресленнях металевих конструкцій марок КМ та КМД, включаючи серійні (типові) вироби або конструкції;
- для (типових) серійних виробів (конструкцій), виготовлених згідно з нормативними документами;
- при маркуванні готових виробів або конструкцій.

4.2 Побудова марки здійснюється за схемою:

Позначення типу складається з скороченого найменування конструкції (виробу).

Умовні літерні скорочення найменувань приймаються згідно з додатком А.

Порядковий номер конструкції (виробу) приймається в межах позначення типу, починаючи з одиниці.

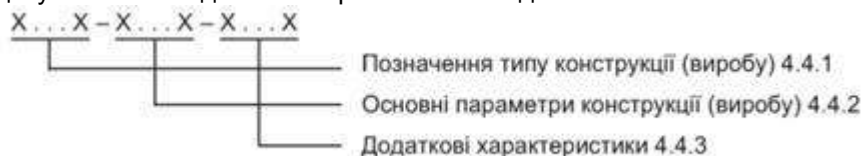
Наприклад:

- балки Б1; Б2; Б3 тощо;
- ферми кроквяні ФК1; ФК2;
- ферми підкранові ФП1;
- ферми підкраново-підкряні ФПП.

4.3 Конструкції (вироби), що виготовляються згідно з нормативними документами або проектами повторного використання і застосовуються в конкретних об'єктах, необхідно позначати марками прийнятими в цих документах, проектах.

4.3.1 На схемах розташування ці конструкції (вироби) дозволяється позначати за схемою згідно з 4.2 з наведенням у відомості елементів маркування прийнятого в НД або проектах повторного використання, а також номери (позначення) цих документів.

Позначення (марка) серійних конструкцій (виробів) у кресленнях марки КМ або в нормативних документах складається з трьох частин і здійснюється за схемою:

4.4.1 Перша частина умовного позначення (марки) повинна включати:

- умовне літерне позначення конструкції (виробу) та її тип;
- основні параметри, інші характерні особливості: прогін, довжина, ширина, товщина, висота, об'єм, номер перерізу, вантажопідймальність монтажної щогли, напруження мережі для опор, межа вогнестійкості (для панелей).

Для конструкцій (виробів) декількох типорозмірів наводиться позначення типу.

4.4.2 Друга частина в позначенні (марці) повинна надавати характеристики несучої здатності конструкції (виробу), допустимі навантаження, розрахункові зусилля та інше у цифровому вигляді.

4.4.3 Третя частина в позначенні повинна надавати додаткові характеристики:

- конструктивні особливості (види профілів, їх матеріал, наявність додаткових елементів, механізмів, схеми розташування кранів, види покриття тощо);
- умови монтажу та експлуатації;
- категорії за кліматичним виконанням;
- сейсмостійкість конструкцій.

4.4.4 Перша частина в позначенні марки є обов'язковою для всіх конструкцій (виробів), а доцільність другої і третьої частин у позначенні визначається розробником проектної документації.

4.4.5 Фізичні величини, які вводяться в позначення, повинні надаватися в одних одиницях.

Наприклад:

- панель тришарова стінова, з межею вогнестійкості EI 30 хв, довжиною 3000 мм, висотою 1200 мм, товщиною 80 мм

ПТС. EI30 3000 X 1200 x 80;

- ферма підкряквяна прольотом 24 м, висотою 2 м, з підсосередженим навантаженням 36 кН
ФП 24.2-36;

- ферма кряквяна прольотом 24,0 м, з допустимим розрахунковим навантаженням 30 кН/м (3000 кг/п.м)

ФК 24 - 30;

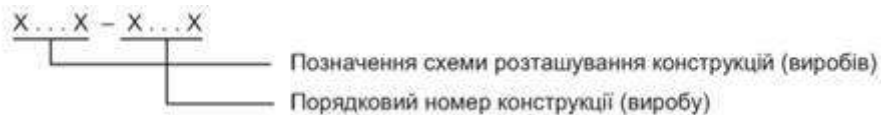
- резервуар вертикальний сталевий зі стаціонарним покриттям і понтоном, об'ємом 30000 м³ (можна вказати №)

РВСП 30000 № _____;

- опора антенна (баштова) заввишки 55 м

ОА.55; (ОБ.55).

4.5 Маркування конструкцій (виробів), у тому числі і серійних, у робочих деталізованих кресленнях марки КМД складається з двох літерно-цифрових частин і оформлюється за схемою:

Позначення схеми розташування конструкцій (виробів) складаються, як правило, з однієї літери. За необхідності дозволяється позначати двома літерами.

При позначенні декількох схем розташування однотипних конструкцій літерне позначення може доповнюватися порядковим номером.

4.5.1 У разі поділення конструкцій на декілька відправних елементів, кожний з них повинен маркуватись окремою маркою.

4.5.2 Усі однакові відправні елементи конструкцій (виробів) маркуються однією маркою.

Маркування однакових відправних елементів, що пройшли контрольне складання, доповнюється літерним позначенням "КС".

Наприклад:

У балковій клітині (схема Б) елемент з порядковим номером (1) - Б1, довжиною 36 м складається з двох відправних елементів, які пройшли підгонку (контрольне складання) Б-1.1 к та Б-1.2 кс.

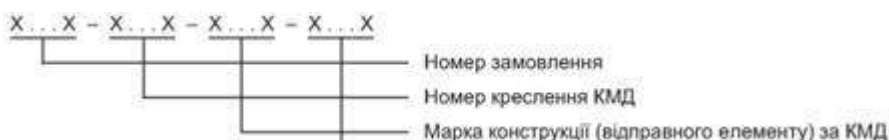
4.5.3 Елементи, які є дзеркальним відображенням одне одного, маркуються, як правило, однією маркою з доповненням їх порядкового номеру індексом "т" (так), "н" (навпаки).

Наприклад:

Колони, між якими розташовані вертикальні в'язі (схема К)

К - 5 н; К - 5 т.

4.5.4 У робочих деталізованих кресленнях марки КМД серійних типових конструкцій дозволяється застосовувати маркування, яке наведено в робочих кресленнях марки КМ цих конструкцій

4.5.5 Порядковий номер виготовлення вказується тільки для конструкцій і виробів, які замарковані в кресленнях КМД однією маркою.

4.5.6 Маркування конструкцій (виробів), що виготовлюються згідно з НД здійснюється відповідно до 4.4 із доповненням позначення певного документа. Поділення конструкцій на відправні елементи встановлюється в кресленнях КМД.

Приклади:

$\frac{777}{33}$ К-5Т-7, де 777 - номер замовлення; 33 - номер креслення КМД;
 К - 5т - марка конструкції; 7 - номер виготовлення (вказується коли таких марок декілька);
 ОР П2.250 - 402 де ОР - опора рухома; П2 - тип опори; 250 - висота, мм; 402 - діаметр трубопроводу, мм.
 ДСТУ ...

ДОДАТОК А
(довідковий)

УМОВНІ ЛІТЕРНІ ПОЗНАЧЕННЯ НАЙМЕНУВАНЬ ОСНОВНИХ КОНСТРУКЦІЙ ТА ВИРОБІВ

Таблиця А.1

Найменування конструкцій (виробів)	Умовне літерне позначення
Антенні опори	АО
Антенні системи	АС
Арки	А
Балки (крім позначених нижче)	Б
Балки покриття (кроквяні)	БП
Балки підкранові	БК
Балки підкранові підкроквяні	БКП
Балки для кріплення монорейок	БМ
Балки-блоки	ББ
Башти	БШ
Бункери	БУ
Ворота	ВР
В'язі вертикальні	ВВ
В'язі горизонтальні	ВГ
В'язі ліхтарів	ВЛ
Газгольдери	Г
Газгольдери мокрі	ГМ
Газгольдери сухі	ГС
Галереї	ГЛ
Градирні	ГР
Двері	Д
Каркаси труб	КТ
Каркаси перегородок	КП
Каркаси воріт і дверей	КВ
Колони	К

Конструкції гальмівні для підкранових балок	ГП
Ліхтарі аераційні	АЛ
Монорейки	М
Опора рухома	ОР
Панелі: покрівельні стінові шумозахисні	ПП ПС ПШ
Прогони	П
Розпірки	РП
Рами	Р

Кінець таблиці А.1

Найменування конструкцій (виробів)	Умовне літерне позначення
Ригелі рам	РР
Рами ліхтарів	РЛ
Резервуари вертикальні сталеві	РВС
— « — « — з понтоном	РВСП
— « — « — з понтоном і плаваючим покриттям	РВСПП
Резервуари із захисною стінкою	РВС(П=ПП) -ЗС
Стояки	СТ
Силоси промислових підприємств	СПП
Труби	Т
Ригелі фахверка	РФ
Стояки фахверка	СФ
Структурні конструкції покриття	СКП
Ферми (взагалі)	Ф
Ферми вітрові	ФВ
Ферми ліхтарні	ФЛ
Ферми кроквяні	ФК
Ферми підкроквяні	ФП
— « — підкраново-підкроквяні	ФПП
Примітка. Умовні позначення найменувань будь-яких інших конструкцій (виробів) визначаються тотожно рекомендованим.	

Код УКНД: 91.080.10

Ключові слова: металеві конструкції, умовні позначення, марки, відправні елементи.